

Motion till riksdagen 2021/22:3

av **Amineh Kakabaveh (-)**

Folkomröstning om utträde ur EU

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en folkomröstning om utträde ur EU och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Europa har aldrig varit så rikt och samtidigt så ojämnt. Ojämligheten mellan de som har och de som inte har breder ut sig såväl inom som mellan länder i Europa. EU:s svar på finanskrisen var ännu mer av den högerpolitik som hade skapat flera kriser. Bankerna räddas alltid medan kostnaderna får bäras av folket. Den växande ojämligheten har skapat en grogrund för de nationalisterna och rasisterna som nu vill inskränka demokratin och kvinnors rätt till sina kroppar i en rad EU-länder. Man hade velat se ett europeiskt samarbete som sätter människor och klimat före marknadsintressen. De nyliberala och rasistiska krafterna i Europa måste utmanas av en verklig motkraft.

Det brittiska folkets beslut att lämna EU belyser flera brister inom unionen och hur odemokratiskt den är uppbyggd. Resultatet av brexit speglar EU:s djupa kris. Över hela unionen har befolkningar upplevt hur EU-eliten har prioriterat euron och bankerna före vanliga människors livsvillkor. I några länder har priset för denna politik varit katastrofalt.

EU-eliten har skjutit ifrån sig all kritik. I stället har deras svar varit ännu mer centraliserad makt till EU, mindre nationell självbestämmanderätt och en stramare nyliberal ekonomisk politik och finanspolitik. Istället för utökad demokrati och förbättrade villkor för löntagarna, kamp mot klimatkrisen och en anständig behandling av dem som tvingas fly från krig och förtryck fortsätter EU-eliten att driva den destruktiva marknadsliberala ekonomiska och sociala politik som är inskriven i EU:s grundlag, Lissabonfördraget.

Idag har flera andra europeiska länder valt att stå utanför EU, bland dem UK, Norge, Island och Schweiz. Deras handel och ekonomiska samarbete med EU sker ofta på EU:s villkor. Storbritannien är en av världens största ekonomier och landets utträde ur EU

innebär en möjlighet att skapa ett mer jämställt samarbete mellan Europas länder, exempelvis genom ett reformerat EES-avtal.

Brexit skulle ha kunnat bli en möjlighet att skapa ett mer jämlikt, demokratiskt och rättvist samarbete i hela Europa. Den brittiska regeringens, och parlamentets, oförmåga att hantera beslutet i folkomröstningen samt EU-ledarnas försvar av EU i dess nuvarande form och ambitionerna att straffa britterna för att de lämnade EU snarare än att respektera folkets beslut riskerar att få svåra konsekvenser för Europa.

Under pandemin har vi sett hur hundratals miljarder betalats ur medlemsländernas nationella budgetar. Dessutom innebär EU:s fleråriga budgetram 2021–2027 en kraftig utökning av den överstatliga budgeten. Dessutom godkände riksdagen i våras under minimal mediebevakning Europeiska rådets beslut 14 december 2020 ”om systemet för EU:s egna medel för perioden 2021 och framåt”. Det innebär att EU och EU-kommissionen nu får tillgång till som det heter ett ”återhämtningsinstrument” eller en återhämtningsfond (som också benämns Next Generation EU) som till 390 miljarder euro skall ges som rena gåvor (främst till Medelhavsländerna och Tyskland) och 360 miljarder euro som lån till medlemsstaterna. Pengarna för återhämtningsfondens två delar skall EU-kommissionen låna upp på de globala finansiella marknaderna. Detta är förstås inte gratis utan lånen måste betalas tillbaka. Återhämtningsfonden har beslutats trots att det i Lissabonfördraget inte finns en direkt artikel som tillåter lånefinansiering av EU:s utgifter.

Våra skattepengar ska gå till ökad jämlikhet, inom och mellan länder, och till att lösa miljö- och klimatutmaningarna, inte till ökad militarisering och att EU skall bygga upp en egen armé, till att rädda spekulationsglada banker eller till Turkiet och andra icke demokratiska länder.

De marknadsliberala attackerna med omfattande privatisering av välfärden och försämringen av arbetsrätten i EU-länderna, som t.ex. förslaget att införa EU-minimilön, uppluckring av anställningstryggheten är hot mot den svenska kollektivavtalsmodellen. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) säger i ett uttalande från april att EU-kommissionens lagstiftningsförslag på arbetsrättens område hotar den svenska modellen med förhandlingar mellan arbetsgivare och arbetstagare, våra kollektivavtal och vår lönebildning. EU:s påtvingade åtstramningspolitik utgör ett allvarligt hot mot jämställdheten och har slagit extra hårt mot kvinnor. Kvinnor drabbas hårdast när välfärden skärs ned och arbetsvillkoren försämras.

Varje år bidrar Sverige med ca 29 mdr netto till EU – en summa som motsvarar hälften av kostnaden för att driva en del av vård och omsorg t.ex. skolan under ett år som det svenska folket knappast har någon aning om. Med återhämtningsfonden beräknas EU-avgiften ökas med minst fem mdr årligen. Dessutom ökar risken för att nya federala EU-skatter införs för att betala av EU-lånen.

De flesta av de löften de EU-positiva politikerna utlovade inför folkomröstningen 1994 har inte infriats, och i skuggan av pandemin utvecklas flera EU-länder alltmer i en totalitär riktning och bort från demokratin. Efter mer än 25 år med EU är det dags för en ny folkomröstning – där svenska folket tillåts att avgöra huruvida Sverige ska vara kvar i EU eller inte. En folkomröstning skulle också ge kommande regering en tydlig signal om folkets vilja i denna avgörande demokratiska fråga.